

22. jun 1960.

zoran đerić

ZAISTA o ovome bih trebao, mogao i hoću nešto da napišem. Ali, šta je to što tako zavodi moju misao? Kojim imenom da ga označim? U koje sve prostore mogu da ga smestim?

Svejedno kako ga nazvao i kakav mu značaj pridavao — **ono** je uvek tu. Da bi obeležilo vreme i rasplelo mreže u koje ću se zaplesti. Da bi na moju poslednju rečenicu stavio tačku.

**

Optrčao sam svoj krug. Ne osećam da je tim nešto završeno. Cilj je još uvek daleko. I svakako je izvan tog kružnog kretanja. Taj slatki umor što sklapa oči: ne boli. A vetar je topao. Pokušao sam da nabavim novine u kojima je deo mene — ne znam koji. Šta sam to želeo da saznam? Umire li i deo nas sa svakom štampanom stranicom ili tek tada nastavlja da živi?

**

IGRAMO različite uloge. Ja sam marioneta bez sopstvene snage. Ruka odozgo nikako da me pokrene. Konci se uzalud zatežu, udovi drmusaju. Ne mogu do tebe da doznam. Preostaje mi samo igra glasovima. Tada te dozivam. Govorim ti rečima čuvanim za ovakve prilike. Ali, ni to ne pomaže. Tek u snu: senke nam se sastaju i lome, nežne i nesavitljive.

**

Ružno prećutati, a pisati samo o lepim stvarima. Mogu li ja tako i da li smem? Koliko sam odgovoran za ono što ću reći i pred kim? Radim li ja to svesno ili me nešto nagoni?

Vidim tvoje telo, samo po sebi lepo, ali: zar su mi nedostupni tvoji sokovi, meso, krv, žilice, kosti, mirisi, boje? Šta u sebi nosiš, odmah ću da vidim kad povратиš u labor ili lavabo.

**

ČITAM. Meločija sa radija me ometa i mirisi od jela koje se sprema u kuhinji. Osećaji gladi i žeđi preko moje glave opredmećuju se u misao koja me nagoni ka jelu i piću. Ono što me pokreće, istovremeno je i ono što me onemogućava. Da čitam, na pr. Možda je to, zapravo, protivrečnost moga pisanja: nedostaju mi reči, kao što mi nedostaju voda, vazduh i druge namirnice.

**

Ako bih ono što kažem posmatrao odvojeno od svog tela ne bih bio siguran da li ja stojim iza toga. Moglo bi mi se zameriti: čelo ti je tvrdo, ali su ti ideje mehurići koji će se rasprsnuti. Kako ću uspostaviti ravnotežu i da li je meni, uopšte, potreban taj sklad, koji će goditi svakom uvu, oku, jeziku? Pre bih da pokolebam i mekušca i tvrdokošca. Da izmaknem! Da izneverim!

**

Nešto posle jedan pokušao sam da zaspim: mučnina. Malo posle dva prestao sam da pokušavam: bol u stomaku. Prisećam se jučerašnje glavobolje, prekjučerašnje nesvestice, svih

svojih slabosti. osećam: telo, opire se. Hoće izdržati?

Laka mu, laka noć. . .

**

SEĆAŠ LI SE šta sam ti (pre) pisao? »Postoji mesto gde ljubav počinje i mesto gde ljubav prestaje«. Kako je teško zaboraviti! Kako je gorko oprostiti! Kako je toplo vratiti se!

Otkud pritisak nečemu što nema zapreminu? Otkud ukus rečima? Otkuda energija zabludama? Život je samo jedna natepela metafora a iskrenost uvek pateična: treba mi, treba mi uteha.

**

SUŠI MI SE grlo, ustvari, područje delatnosti, jer ja koji živim od svog grla, ne umem pronaći uticajniju sferu šaptača od crvenog voska i uvo van svoga domašaja.

Iskrcavam se u grlo duboko, sklapam prijateljstvo sa telesnom vlažnošću,

jer ne živim na tud račun a svoj sam dužan da isplatim bez obzira na trenutne manjkavosti.

**

NA ISTOJ VISINI (s kim?) s pticama posle sna.

Na istoj visini (s čim?). Ne znam.

Vrlo daleko ostavio sam ljudske slabosti i kosu.

Češljem ubiram pečurke, sa grmljavinama i munjama i malo soli pripremam ih u prednjem delu košulje i tuge. Ja: porodični krug se zatvara. Podižem se do poslednjeg dana.

**

NE ŽELIM da gledam kroz prozor, jer će me pojести magla.

TI SI išetala svog psa: tama ti je progutala glavu.

LAJEM (iza spuštenog zastora), mašem repom koji ne prepoznaješ.

DA SAM sijalica: mogao bih pregoreti: da sam beli rešo.

JA SAM staklo: providim se na obe strane. Ja sam lomno staklo.

**

GUST JE (retko providan): zastaje mi pred grlom. Okrećem ga (naginjem) pred očima, da bih ga rasterao na što više zidova. Ako tako nije na mojim kvržicama, nije ni na jednom mestu usredsređen. Lakše ću ga razotkriti. Amforan (od mene zavistan) on je, ipak, onakav kakvog ga želim: gust (neproziran) nagnutost tek ga bliže određuje. I golica me, uzaludno, jer sam sam.

**

Kažem ti: lepa si devojka. Znaš da to nije moja laž ni tvoja lepljiva uobraženost. Đul ili imela. Ne osluškujes moj govor kao milostinju, ledenicu bez mirisa. Žeravica si ili opsena, koju sam zavoleo. Kako da pristanem na svakodnevicu (pregradu, na banalnosti reči (komplimentata; kako da istaknem tvoju meku put, blaženstvo uzmicanja, vrela dah? Učutkaj me, moraš, umesto podstreka. Moje nežno peckanje pritajena je buktinja.

**

RECI: kakvu zamišljaš trpezu? Ogroman sto, prekriven belim stolnjakom. Bez ukrasa. A na njemu? Dve jabuke: zelena i crvena. Dobro poznata dečja igra, rani pokušaji psihoanalize kojima smo tumačili jednu drugima: ljubav, uspeh u životu. Nedostaju još neki zadani elementi: nacrtaj drvo, kuću, put, jednu životinju. Tako je svodljiva naša mašta na elementarne težnje. Budućnost naizgled predvidljiva i jednostavna. Tako je prividna naša sreća!

Udvostručen (mutan) prelazim prag kao lopta tačno se prelivajući. Stisnuo sam, pa je prsila; glava, koju sam zagnjurivao dok sam čuao i čupao pupoljak (crven) u laboru.

O plakaću, oplakaću, oplakaću te, očistiću usne, o. . .

**

UNAPRED je određena i neizbežna moja sudbina. predodređene su moje ruke, vinotoče, za čaše uvek prazne, uvek pune. Nezadovoljne i nezadovoljive težnje. Moja zakletva na večito mrvljenje.

**

Kako ćemo putovati!

Putovati

bez troškova, bez ponjava, ovijača, nesvestice. Dok nam kiša (inačica), umišljeni pustolov; plavi rublje pere rublje otkopčava svači kožu, podmlađuje. . .

**

RAZDELIĆU TE na male površine: nokat ptice grabljivice razmučeno jaje uvaljano brašno, mrvice bradavice na jeziku

U ovim pojavama ima života, hleba Tako mi se i moja upala pluća čini kao čorbasto jelo sa jakim primesom paradajza. Kopni telo, ali se uzdiže duša, okrutni mučitelj!

**

RASPNI ME, na svojoj žici, kao belu košulju: da me nadima vetar, sa mrljom što hlapi, kažu, ne iščezava duh. Ja čujem taj zvuk.

Raspni me, na toj žici, iris! otvori me, kao kljun ptici, Ibis! Sam ću leći. Sasvim sam. Leći ću. Sasvim. (Na zemlji nije bilo stvari koju bih hteo da imam. Nisam znao nikoga kome bi bilo vredno zavideti. Nisam se stideo misli da sam onaj koji sam. . .)